

בידיים מלאות הבעה ובקול בטוח, מסביר הרב משה הירש, איש ההסבר

בעבודה קשה. כשנגמר הבית שלו יש לו סיפוק. היה כדאי לו. כל מי שיש לו סיפוק במטרתו אין דבר קשה או מיכשול שיכול להזיז אותו. כך גם אשה דתית היולדת ילד כל שנה, במשך שנים רבות. יש לה סיפוק לחנך את ילדיה. ושלא כמו הנשים המודרניות. לא חשובה לה ההופעה החיצונית שלה. אלא הנשמה הפנימית הרחנית.

לו עצמו יש שלושה ילדים. והוא לא מוכן להסביר למה לא קיים כהלכה מיצוות פרו ורבו. הוא מתפרנס מעבודתו כמרצה בישיבת תורה ויראה, וכשהוא נשאל מי משלם את משכורתו הוא משיב: "אנחנו מקבלים תרומות בדיוק כמו שהממשלה הציונית מקבלת תרומות. בעם ישראל יש 12 שבטים, בהם יש שכר וזבולון. וזבולון היה ספן ויש שכר תלמיד חכם. והם עשו הסכם ביניהם וזבולון הספן יתמוך ביששכר, כדי שילמד מצוות. וזהו התקציב של עם ישראל בכל התקופות. יש אנשים שיש להם כושר ללמוד. לאחרים יש כושר לעבוד. ואלה תומכים באלה שלומדים. מה שאין כן השגור של הציונים, שהוא חד סטרי. הם אומרים הב. סופגים, לוקחים, ולא נותנים תמורה."

אוטונומיה

במאה-שערים

הרב הירש חסר השיניים אינו משלם לו שרותים כשם שהיא מספקת שרותים לכל אזרחיה. אבל יש לו, כמוהו, הסבר: "הגישה שלנו למדינה הציונית — היא בבחינת טריפה ואסור לחזק ולתמוך בכל אופן שהוא בחזיר. המדינה היא חילול ולכן אנו מקיימים מדיניות אפרטהייד, התבוללות, בכל אופן שאפשר ובמידה שאפשר. אנחנו משתדלים לא להשתמש בדואר של הציונים. יש לנו דרכים משלנו

כ"אן גר יהודי לא ציוני". כך, כי שלוש שפות — בעברית, באנגלית ובערבית — שחור על גבי לבן, כתוב על דלת ביתו של הרב משה הירש, איש יחסייהציבור של העדה החרדית המתבדלת, נטורי קרתא, המבוצרת בדל"ת אמותיה בשכונת מאה-שערים בירושלים. הרב הירש, בניגוד למנהיגי העדה, הרב אורי בלוי, אינו מתגורר בחצר הגדולה של בתי-אונגריה, כי אם מהעבר השני של הכביש, מעל לשוק הקטן והעלוב של השכונה. אין ילד במאה-שערים שאינו מכיר את הירש, שתי ילדות קטנות, צביה ורחלה, הובילו את צוות העולט הזה לביתו של הירש.

הירש, בציצית מחוץ למיכנסים, מחה כתמי מרגרינה מסו והיה להוט להתראיין. מתוך השיחה עמו התברר כי לנטורי קרתא אירגון שלם העוסק ביחסי-ציבור, בליקוט מאמרים מהעיתונות הישראלית ועיתונות חו"ל, בהאזנה לרדיו ולטלוויזיה ובאיסוף תמונות.

שכונת מאה-שערים היא שכונה קטנה וצפופה. המאה העשרים כאילו לא הגיעה אליה. ילדים קטנים בני שנה ושנתיים דוברים אידיש ומשחקים במישחקים מתמאה החמש-עשרה. עקרות-בית מוזנחות, בי חלוקים ומיטפחות המכסים ראשים מגוי לחים, עושות כביסה בדודי-הרתחה. מכור נמתכביסה לא הגיעו עדיין לבתים רבים במאה-שערים. גם מכשיר הטלפון מצוי רק בבתי ספורים. הדירות קטנות. לעתים מתגוררת משפחה בת עשרה ילדים בשני חדרים. בהרבה בתים משתמשים עדיין בפתייה לצד הגז. בבתי רבים אין מקרר לחות והמיקלחת השבועית מתקיימת בבית המרחץ או במקוה של מאה-שערים. עשרות בגדים תלויים על חבלי הכביסה, ואפילו תחפש בנרות לא תמצא שם בגדים תחתונים. היכן הם מייבשים אותם? "הרחק מעינא בישא", אומר הרב הירש.

בקצה השכונה מיבנה מודרני של ישי

היחצ"ן של הקרתא

להעביר אותו. נכון, גם כשאנחנו קונים קילו תפוחים חלק גדול הולך לאוצר, אך אלה הם בבחינת תירוף הנפש ויש לתרות על האיסורים האלה. חשבון השמל, מים וגז מותר לשלם למשלה הטמאה, מכיוון שאם לא נשלם יסגרו את החשמל. "אבל כשהייתי צריך לשלוח הזמנות לחתונה של הבן שלי, ורציתי שהזמנות יגיעו לפני החתונה, שלחתי בדואר משלנו. אנחנו גם משתדלים לא להשתמש בכסף של הציונים. אם יש לנו שטרות כסף עם תמונה של הרצל או וייצמן או ז'בוטינסקי, ימח שמם. אנחנו פורטים למטבעות אחרים. שלא ניגע בתמונות של הטמאים. אולי יום אחד נדפיס כסף משלנו. הרב עמרם בלוי היה משתמש בדולרים ובדרי גרים גם כשהציונים אסרו זאת." הרב הירש טוען בתוקף, כי הרב אורי בלוי אינו מנהיג העדה. "אין מנהיג. מנהיגים זה רק אצל הציונים. לנו אין מנהיגים. רק פעילים בשטחים שונים.

שילטון גרמני, בתנאי שהכובש יתן לנו הזכות לחיות בדרכנו ובזכויותינו." שתי נשים, נערות בנות שבע-עשרה לכל היותר, עובדות ברחוב במאה-שערים. שתיהן דוחפות עגלות עם תינוקות בני יומם. שתיהן בהריון. הרב הירש אינו רואה כל פסול בכך שילדה בת שבע-עשרה יולדת שנה אחרי שנה, במשך עשר שנים. ברור לו כי זה תפקידה כאשה, בעוד שעל בעלה לשתב בשיבה וללמוד תורה. "מי שמגן בתומרות נהנה מזה מבחינה שכלית. מי שלומד תורה יש לו הנאה שאי אפשר להתחרות איתה. אשה דתית, ההנאה שלה לחנך את ילדיה בדרך ה' ישר, וכמה שיותר ילדים יותר טוב." הוא לא חושב שנערה צעירה הנלקחת מבית אביה ישר למיטתו של עלם זר עוברת משבר רגשי. "אשה דתית ממלאה את חובותיה, חובת האמהות היא הראשונה שבהן. יש מישהו שיש לו סיפוק מהעבודה שלו. מישהו בונה בית וסוחב אבנים ומזיע

חתונתם, הוא אומר: "מעטים מקפידים להצטלם, אחרים מקפידים לא להצטלם." אנשי נטורי קרתא מאמינים שליחודים אסור להתגורר בארץ הקודש עד שלא יבוא המשיח. הרב הירש, למרות האיסור, עלה לפני 25 שנה מהלואר איסט סייד של ניו-יורק והוא אומר: "כל יהודי שואף להתגורר בארץ הקודש. אבל אנחנו חטאנו וגלינו מארצנו. השם הבטיח לנו שיחזיר אותנו כשיבוא המשיח. עד אז אסור ליהודים לעלות לארץ-ישראל. יחי דים שיש להם געגועים עושים השתדלות ועולים. אני ביניהם." הרב הירש, כמו כל נטורי קרתא, מאמין שמותר לגור בארץ-ישראל תחת שילטון זרים. "את מאה-שערים ואדמותיה", כך הוא אומר, "רכשנו מערבים וכל שילטון זר בארץ — תורכים, אנגלים וערבים — טוב משילטון של יהודים. רק תחת שילטון זר מותר ליהודים לגור בארץ-ישראל. כל שילטון זר טוב משילטון הציונים. גם

בה. עשרות ילדים בקרחות ובפיאות ארוך כות צועקים באידיש ומשחקים. כשהם רואים את הצלמת הם מתנפלים עליה באגרופים קמוצים ובאכזבים. עשרות ילדים מלאי שינאה, שעניהם ירות זיקים.

השגור של הציונים

אפשר להבין את השינאה של ילד ערבי לצלמת יהודיה המצלמת אותו כי הלחול. קשה להבין את השינאה של ילד יהודי לצלמת יהודיה במאה-שערים. לא הרי חק מבנין הישיבה חנות למיסגרות. בחלון הראווה תמונה של רב ממוסגרת. אם לרב מותר להצטלם למה לילדים אסור? אומר הרב הירש: "יש אנשים שלא רר צים תמונה שלהם. כדי שאחר כך לא ידרסו עליה." וכששואלים אותו האם בי נטורי קרתא נהוג לצלם התן וכלה בשעת